

Goigs en honor de Santa Justa i Rufina Verges i màrtirs. Patrones de Fogars.

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Sant Cebrià de Fogars
Emplaçament Veïnat de l'Església
Alçada: 45

Coordenades:

Latitud: 41.73917
Longitud: 2.68001
UTM Est (X): 473391
UTM Nord (Y): 4620867

Classificació

Número de fitxa 08082 - 58
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios/Cultural
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Església de sant Cebrià](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 24/12/2021 - 10:30

Descripció

Edició en blanc i negre, en paper mida foli, sense numerar. Dibuix i orla al boix que es canten per la seva festa, el 19 de juliol.

Quadre delimitat per una orla geomètrica a base de ziga-zagues. A la part superior, enquadrat al centre, una representació de les dues germanes (nascudes, el 268 i el 270 respectivament) santes. La iconografia les representa juntes, amb atuells de terrissa als peus, o trossos d'una escultura trencada. A la mà dreta, les palmes del martiri. Per damunt dels seus caps, un àngel amb els braços en creu sostenint una corona damunt dels seus caps. A cada costat del requadre amb la imatge de les santes, hi ha una gerreta-reliquiari amb unes flors que semblen sortir del tap.

Al dessota mateix, en majúscules, el text: "GOITS DE SANTA JUSTA, Y RUFINA VERGES / Y MARTYRS PATRONAS DE FOGÁS".

El text, en català, està disposat en tres columnes separades per una línia vertical de punts.

La transcripció sencera dels goigs diu així:

[Primera columna], Pues al cel sou exaltades / molt amades: / Justa y Rufina glorioses/ ohiunos de Christo Esposas.//

De pobres pares nasquéreu, / y tinguéreu/ per Patria á España ditxosa / criant-vos qual mariposa / que esser vereu / en caritat molt vervorosa/ abrasant-vos exaltades./ molt amades.//

Avent faltat vostres Pares / sou quedades / en humil y Pobre / no teniat res, que vos sobra / si ajudades/ de persona que us socorre / sols del Cel sou amparadas / molt amades.//

De terra vsos comproveu, / y passaveu / ab molt treball vostra vida, / quedant sempre molt unida / que passaveu / la caritat sens medida /en humil està: possada / molt amades.//

Cada dia á Deu clamàveu, / y pregàveu / ab oració fervorosa/ vos donís aquella cosa, /que estimaveu [Segona columna] la castedat vigorosa / quedant ab ell desposadas / molt amades.//

Als gentils ab fortaleza, / y gentilesa / harrivan en vostra xosa / los negau qualsevol cosa /que interessa / per lo ídol mollt jocos / essent de Deu enamorades / molt amades.//

Las Señoras molt ufesas, / y tiranes / trencaren los vostres vasos / ab lo idol fent pedassos / rabiossas / de veurer que en vostres cossos / quedaven molt adornades. / y amades /

Gran por es la que tinguéreu / quant ja vereu / del idol la osadia, / y de ell ab gran porfia / trossos fereu / per desfer la idolatria / ab que estaven engañadas / molt amades //

Diogenies os apriciona, y baldona / en la presó molt cruel, y en lo aculeo infiel / pena vos dona / perquè á nostre Deu del Cel [Tercera columna] negueu tant atormenadas / molt amades.//

En la presó vostra vida / haveu finida / Justa sempre gloriosa conseguint lo esser Esposa / tenint vida / eternament preciosa / essent en un pou tirada / molt amada.//

O Justa de Christo Esposa ohiunos Verge gloriosa. / De Rufina ja acabada, y coronada / la pena que la atormenta / essent la destrala sangrienta / cruel llansada / que la fa gos atenta/ del foch de Deu abrasada /

molt amada / Rufina de Christo Esposa//

En Fogars prop la Riera / se esmera / donatvos cultos, y glorias/ coronant-vos de victorias / de manera/ que essent màrtirs glorioses / vos tenen per advocades.//

Als que us claman advocades / molt amades / Justa y Rufina glorioses/ohiunos de Christo Esposas. //

Història

Els goigs són cançons populars o poesies de caire religiós, adreçades als sants, les santes, la Mare de Déu o Crist. Tradicionalment es canten en les festivitats religioses. Acostumen a tenir dues parts: a la primera s'explica la vida, miracles i martiri del sant; mentre que a la segona se li fan peticions de protecció per a la comunitat.

La tradició dels goigs té els seus orígens en la representació dels misteris medievals. La primera vegada que es troba documentada la paraula goigs és a la Crònica de Ramon Muntaner (1325-1328), on consta que ja se'n cantaven, i el primer text conegut de goigs són els Goigs de Nostra Dona, conservats al manuscrit del Llibre vermell de Montserrat (de final del segle XIV). Els gremis i confraries, especialment la del Roser, popularitzen els goigs dels seus patrons respectius. Malgrat tot, els goigs tal i com els coneixem i que es canten actualment, cal situar-la a partir de la determinació del Concili de Trento (1545-1563), per potenciar la pietat popular a través d'aquest tipus de manifestacions litúrgiques. El gran moment de creació dels goigs fou el segle XVII, quan totes les esglésies parroquials, així com les capelles i capelletes més petites foren dotades d'aquestes manifestacions. Es desconeix el creador de la lletra i la música dels goigs, però quasi bé tots foren editats per impremta durant les primeres dècades del segle XX, i les músiques foren recompostes i arranjades també durant aquest període.

GOITS DE SANTA JUSTA, Y RUFINA VERGES
Y MARTYRS PATRONAS DE FOGÁS.

Pues al cel sou exaltadas
molt amadas:
Justa y Rufina gloriosas
ohmuns de Christo Espousa.
De pobres pares nasqueren,
y tingueren
per Patria d'España ditxosa
criantvos qual mariposa
que esser verren
en caritat molt fervorosa
abramantvos exaltadas
molt amadas &c.
Avent faltat vostres Pares
sou quedades
en estat humil y Pobre
no teniat res, que vos sobra
ni ajudadas
de persona queus socorre
sols del Cel sou amparadas
molt amadas &c.
De terra vasos compraven,
y passaven
ab molt treball vostra vida,
quedant sempre molt unida
que passaven
la caritat sens medida
en humil estat possidas
molt amadas &c.
Cada dia d'Deu clamaven,
y pregaven
ab oració fervorosa
vos donat aquella cosa,
que estimaven

la custodiat vigorosa
quedant ab ell desposadas
molt amadas &c.
Als gentils ab fortalez,
y gentiles
harrivan en vostra zona
los segua qualsevol cosa
que interessa
per lo idol molt jocos
essent de Deu caamoradas
molt amadas &c.
Las Señoras molt ufanas,
y tiranas
treccaren los vostres vasos
ab lo idol fruit pedassos
rabiosas
de veurer que en vostres cosos
quedaven molt adornadas,
y amadas &c.
Gran pena es la que tingueren
quant ja verren
del idol la oadía,
y de ell ab gran porfia
trassos feru
per desfer la idolatria
ab que estaban enganadas
molt amadas &c.
Diogeniano os apriciona,
y baldona
en la presó molt cruel,
y en lo sculo infiel
pena vos dona,
perque d'nostré Deu del Cel

negou tant tormentadas
molt amadas &c.
En la presó vostra vida
havau fuida
Justa sempre gloriosa
conseguint lo esser Esposa
tenint vida
sternament preciosa
essent en un pou tirada
molt amada
O Justa de Christo Esposa
ohmuns Verge gloriosa.
De Rufina ja acabada,
y coronada
la pena que la tormenta
essent la dextra sangrienta
cruel llançada
que la fa goar atreta
del foc de Deu abraçada
molt amada
Rufina de Christo Esposa &c.
En Fogás prop la Riera
se esmera
dumantvos cultos, y glorias
coronantvos de victorias
de manera
que essent martirs gloriosas
vos tenen per advocadas
molt amadas &c.
Als queus claman advocadas
molt amadas
Justa y Rufina gloriosas
ohmuns de Christo Esposas.

Gloria, et honore coronasti eas Domine. Et constituisti eas super opera manuum tuarum.
OREMUS.
*Da nobis quesumus Domine Deus noster Sanctarum Virginum, et Martirum Justa, et Rufina palmas
inensabili devotione venerari, ut quas digna mente nos possumus celebrare, humilibus saltim frequentemus
obsequiis. Per Dominum nostrum Jesum Christum filium tuum cum tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus
Sancti, Deus, per omnia secula seculorum. Amen. [Incomplet]*

